

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	23 juni 2020
Zaaknummer	1868345
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	De heer G. Hendriks, wethouder
Onderwerp	Meicirculaire 2020

1. Kennisnemen van

De uitkomst van de meicirculaire 2020.

2. Inleiding

In de Perspectiefnota 2021 is nog geen rekening gehouden met de uitkomst van de meicirculaire 2020 omdat deze op dat moment nog niet bekend was. Wel is een aanname gedaan over die uitkomst. Inmiddels is de meicirculaire gepubliceerd en willen we u informeren over de uitkomst en wat dit betekent voor de meerjarenbegroting.

3. Kernboodschap

De uitkering uit het Gemeentefonds valt voor alle jaren 2020 tot en met 2024 positief uit. Voor de komende planperiode (2021-2024) is dit echter minder dan aangenomen in de Perspectiefnota 2021. Dit is vooral het gevolg van twee zaken: de reguliere aanpassing van het zogenaamde accres en de verwerking van het BTW Compensatiefonds in het accres. Daarnaast zijn er specifieke budgetten toegevoegd voor (nieuwe) taken, de zogenoemde taakmutaties.

Deze uitkomst noodzaakt ons aanvullende maatregelen voor te leggen om tot een sluitende begroting te komen.

4. Consequenties

Tabel 1

Meicirculaire 2020 <i>(bedragen in € x 1.000)</i>	2020	2021	2022	2023	2024
Uitkering Gemeentefonds in Meerjarenbegroting 2020	73.828	74.880	75.322	75.652	76.159
Uitkering meicirculaire 2020	75.191	76.512	76.905	76.864	77.284
Mutatie	1.362	1.632	1.582	1.212	1.125
<i>Waarvan bestemde middelen t.b.v. taakmutaties:</i>					
Bommenregeling	1.023	-	-	-	-
Wet Inburgering	115	83	184	202	202
Maatsch. begeleiding statush.	55	-	-	-	-
Participatie (WSW)	108	91	91	49	-16
Totaal bestemde middelen	1.300	173	275	252	186
Vrij besteedbare ruimte meicirculaire 2020	62	1.459	1.308	960	939
Aanname uitkering Gemeentefonds in de Perspectiefnota 2021	-	1.470	1.470	1.470	1.470
Effect op begrotingssaldi t.o.v. de Perspectiefnota 2021	62	-11	-162	-510	-531

Accres (regulier)

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de totale rijksuitgaven (accresrelevante uitgaven; ARU). Volgens de normeringssystematiek (trap-op-trap-af) hebben wijzigingen in de ARU direct invloed op de ontwikkeling van de algemene uitkering en daarmee op de omvang van het gemeentefonds.

In deze meicirculaire is sprake van een opwaartse bijstelling van de accrestranches voor de jaren 2021 en 2022. Voor 2023 en 2024 worden de accres-tranches neerwaarts bijgesteld. Dit is het gevolg van de hogere geraamde loon- en prijsontwikkeling in het Centraal Economisch Plan (CEP) van het Centraal Planbureau en de meerjarige besluitvorming over de rijksuitgaven. Verwerking van de Middellangetermijnverkenning (MLT) Zorg leidt tot een neerwaartse bijstelling van de zorguitgaven die doorwerkt in het accres vanaf 2022.

Dit leidt tot een positief effect voor onze begroting van ca. € 2,3 miljoen in 2021 tot € 2,1 miljoen in 2024.

Accres (BTW Compensatiefonds)

In de meicirculaire 2018 is besloten om het BTW Compensatiefonds (BCF) anders te gaan verwerken en uit het Gemeentefonds te halen. Destijds is hiervoor door onze gemeente een beperkt financieel effect verwerkt in de uiteindelijk te verwachten uitkeringen, in verband met de onzekerheid over de absolute hoogte. Aanleiding was de volgende zinsnede in die circulaire: *'Aangezien alleen het moment van verwerking van het plafond BCF in de algemene uitkering wijzigt, heeft de nieuwe werkwijze geen gevolgen voor de uiteindelijke omvang van het gemeentefonds.'* In de nu voorliggende meicirculaire 2020 blijkt dat alleen het gerealiseerde effect van voorgaand jaar mag worden opgevoerd voor de komende jaren.

Dit leidt tot een nadelig effect voor het accres en onze meerjarenbegroting van € 800.000 in 2021 oplopend tot € 1,2 miljoen in 2024 e.v.

Het totale effect vanuit het accres (regulier + BCF) bedraagt daardoor € 1,5 miljoen in 2021 en € 0,9 miljoen in 2024. Dit is in tabel 1 zichtbaar op de regel 'vrij besteedbare ruimte meicirculaire 2020'.

Taakmutaties

Naast het accres is sprake van een aantal taakmutaties waarbij extra middelen zijn toegekend voor specifieke activiteiten. Omdat deze middelen onderdeel zijn van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds zijn de bijbehorende activiteiten niet geormerkt.

Uitgangspunt voor de begroting van Gooise Meren is steeds geweest dat deze extra middelen volledig worden toegevoegd aan de uitvoeringsbudgetten van de onderliggende taken, waardoor dit geen extra vrij besteedbare ruimte oplevert. Dit passen we ook toe op de taakmutaties in deze meicirculaire.

De belangrijkste taakmutatie betreft het incidenteel en structureel budget voor Inburgering. Per 1 juli 2021 treedt de Wet Inburgering in werking. Het bedrag dat gemeenten in 2020 ontvangen betreft de incidentele bijdrage in de invoeringskosten en wordt over gemeenten verdeeld op basis van het aantal inwoners. De bedragen die gemeenten vanaf 2021 ontvangen betreffen de structurele bijdrage in de uitvoeringskosten. Deze middelen worden onder gemeenten verdeeld op

basis van het aantal inwoners (78% van het totaalbedrag) en het aantal personen met een niet-westerse migratieachtergrond (22% van het totaalbedrag).

In 2020 is daarnaast sprake van specifieke uitkeringen voor (1) het ruimen van niet gesprongen explosieven (de bommenregeling) op het KNSF terrein en in de Muidertrekvaart, (2) voor maatschappelijke begeleiding statushouders en (3) Participatie (WSW).

Herzien begrotingssaldo

Omdat de meicirculaire anders uitpakt dan de aannamen in de Perspectiefnota 2021 worden de daarin gepresenteerde begrotingssaldi lager, zoals te zien in tabel 2.

Tabel 2

Effect op begrotingssaldo (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024
Begrotingssaldo Perspectiefnota 2021	-261	-294	-40	-1
Effect meicirculaire t.o.v. eerdere aannamen	-11	-162	-510	-531
Saldo Perspectiefnota 2021, incl. mei circulaire	-272	-456	-550	-532

We hebben in de Perspectiefnota 2021 voorstellen gedaan voor de jaren 2021 tot en met 2024 om de opgave, een sluitende begroting, te realiseren. De uitkomst van de meicirculaire 2020 versterkt deze opgave en de noodzaak tot aanvullende maatregelen.

Structureel begrotingssaldo

De provincie beoordeelt onze begroting op een structureel en reëel evenwicht. Hiertoe moet of het eerstkomende begrotingsjaar, i.c. 2021, sluitend zijn of het laatste jaar van de planperiode, i.c. 2024.¹

Tabel 3 laat zien dat er voor 2021 sprake is van een structureel sluitende begroting (conform de definitie van de provincie). Hiermee voldoen we aan de eisen van de provincie. Dit laat onverlet dat de voorstellen en aanvullende maatregelen voor het realiseren van de opgave in de Perspectiefnota 2021 onverkort van kracht blijven.

Tabel 3

Structureel begrotingssaldo (bedragen in € x 1.000)	2021	2022	2023	2024
Structureel begrotingssaldo Perspectiefnota 2021	1.087	11	129	173
Effect meicirculaire 2020 (zie tabel 1)	-11	-162	-510	-531
Structureel begrotingssaldo na meicirculaire	1.076	-151	-381	-358

5. Houd rekening met:

- In verband met de coronacrisis is in deze meicirculaire de volgende passage toegevoegd.
'De afgelopen jaren hebben schommelingen in het accres, en de doorwerking hiervan op de gemeentelijke en provinciale begrotingen onrust veroorzaakt bij de medeoverheden. Het kabinet

¹ Toelichting provincie: er kan geen sprake zijn van opschuivend perspectief. Daarmee wordt bedoeld dat het niet is toegestaan om ieder jaar opnieuw een (meerjaren)begroting aan te bieden waarbij uitsluitend de laatste jaarschijf in evenwicht is.

vindt het belangrijk in deze bijzondere tijd de schommelingen voor medeoverheden te dempen; hoe stabiel de inkomsten, hoe minder verstoringen van het gemeentelijke en provinciale begrotingsproces. In overleg met de VNG en het IPO is daarom besloten om de stand van het accres (volume en loon- en prijsontwikkeling) zoals gepresenteerd in de Voorjaarsnota 2020 te bevriezen voor de jaren 2020 en 2021.'

Dit betekent dat de effecten van met name de Coronacrisis op de rijksuitgaven in 2020 en 2021 niet doorwerken in de ontwikkeling van de accessen in de komende circulaire en derhalve de uitkeringen uit het Gemeentefonds aan onze gemeente.

2. Het Gemeentefonds wordt bepaald door verschillende factoren die continu aan verandering onderhevig zijn. Ook de verdeling van het Gemeentefonds zelf staat ter discussie. Dit betekent dat de uitkeringen die Gooise Meren jaarlijks ontvangt zullen fluctueren. Te denken valt aan de onzekerheid met betrekking tot de doorwerking van het BTW Compensatiefonds, de ontwikkeling van de WOZ waarden en de geplande herijking van het Gemeentefonds.

6. Communicatie en participatie

Middels deze raadsmededelingen houden we u op de hoogte van de ontwikkelingen van het Gemeentefonds en de consequenties voor de begroting van Gooise Meren.

7. Vervolg

We verwerken de uitkomsten van deze meircirculaire in het tweede Voortgangsverslag 2020 en de komende Programmabegroting 2021.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

M. van Schaik
*Waarnemend
Gemeentesecretaris*

drs. H.M.W. ter Heegde
Burgemeester